

HandläggarePer Eklöf
08-508 278 96**Till**Trafiknämnden
2023-04-20

Rörliga och fasta trafik hinder i Kungsträdgården. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt Rörliga och fasta trafik hinder i Kungsträdgården.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefPeter Granström
AvdelningschefJohan Johansson Vanhatalo
Enhetschef

Sammanfattning

Trafiknämnden fattade 2021-04-22 genomförandebeslut för rörliga och fasta trafik hinder i Kungsträdgården till en uppskattad investeringsutgift om 14 mnkr. Målet var att skapa en säker men flexibel lösning med fasta och rörliga fordonshinder för att förhindra att eventuella terrorister väljer Kungsträdgården som mål.

Entreprenaden påbörjades november 2021 och färdigställdes juli 2022. Efter en provperiod under hösten togs anläggningen i drift i november 2022.

Nettoutgiften blev 16,6 mnkr där utgiftsökningen, det vill säga 2,6 mnkr över budget, framförallt beror på att projektet fick frångå den tänkta lösningen med pollare som rör sig i sidled och i stället

installera traditionella höj- och sänkbara pollare. Detta innebär att kontoret fick genomföra fördyrande schaktarbete.

Bakgrund

Kungsträdgården är en central plats i staden där stora mängder människor rör sig dagligen. Därför gör trafikkontoret, polisområde City och stadsledningskontoret bedömningen att Kungsträdgården är en av de platser som är i störst behov av riskminimerande och trygghetsskapande åtgärder.

Bild 1. Folksamling i Kungsträdgården under körsbärsträdens blomning.

Trafiknämnden fattade 2021-04-22 genomförandebeslut för att installera rörliga och fasta trafik hinder i Kungsträdgården till en uppskattad investeringsutgift om 14 mnkr. Beslutet innebär att parkens fem entréer skulle förses med fasta och rörliga pollare för att skapa ett skydd för parkens besökare att bli påkörda.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret, tillsammans med stadsledningskontorets säkerhetsavdelning och kulturförvaltningen.

Resultat

Genomförd lösning

Bild 2. Översiktsbild över Kungsträdgårdens fem entréer.

Pollarna har installerats vid alla infarter till Kungsträdgården:

- I de två norra entréerna: Korsningen Hamngatan - Jussi Björlings Allé (entré 1) och i entrén vid korsningen Hamngatan – Kungsträdgårdsgatan (entré 2).
- I entrén mitt emot Warendorffsgatan (entré 3).
- I de två södra entréerna: entrén mitt emot Arsenalgatan (entré 4) och vid Karl den XII:s torg (entré 5).

Bild 3. Korsningen Hamngatan - Jussi Björlings Allé. Tre pollare i nedsänkt läge. Totalt har tre rörliga och fyra fasta pollare installerats vid plats 1.

Bild 4. Korsningen Hamngatan – Kungsträdgårdsgatan. Totalt har tolv fasta pollare installerats vid plats 2.

Bild 5. Entrén mitt emot Wahrendorffsgatan. Sex rörliga pollare i upphöjt läge. Totalt har sex rörliga pollare installerats vid plats 3.

Bild 6. Entrén mitt emot Arsenalgatan. Tre pollare i upphöjt läge. Totalt har tre rörliga och fyra fasta pollare installerats vid plats 4.

Bild 7. Entrén Vid Karl den XII:s torg. Fem pollare i upphöjt läge. Totalt har fem rörliga och två fasta pollare installerats vid plats 5.

För att möjliggöra varuleveranser och godstransporter befinner sig pollarna i nedsänkt läge alla dagar mellan kl. 05-11. Övrig tid har kulturförvaltningens personal möjlighet att manövrera de rörliga pollarna på plats. Utryckningsfordon har alltid möjlighet att passera eftersom de rörliga pollarna kan manövreras via räddningstjänstens system för radiokommunikation RAKEL.

Måluppfyllelse

Kontoret har anlagt pollare vid parkens fem entréer, enligt genomförandebeslut, i syfte att skapa ett skalskydd. Målet med projektet är därmed uppfyllt.

Projektets genomförande och tidsplan

Enligt genomförandebeslutet skulle projektering färdigställas under våren, med upphandling under sommaren och utförande under hösten/vintern 2021.

Efter dialog med Stockholm Vatten och Avfall AB gjorde kontoret ett omtag i projekteringen. Istället för pollare som rör sig i sidled fick kontoret projektera för installation av traditionella pollare, som rör sig vertikalt, med djupa schakter som följd.

Vid beställning av pollarna meddelade leverantören att det var komponentbrist med anledning av Covid-19. Stora delar av leveransen blev därför försenad till årsskiftet 2021/2022.

Entreprenaden kunde påbörjas senhösten 2021 med installationer vid platserna 2 och 4. Platserna 1, 3 och 5 installerades under första

halvåret 2022 och efter en provperiod under hösten togs hela systemet i drift i november 2022.

För att Kungsträdgården skulle vara så tillgänglig som möjligt under projekttiden skedde arbetet på två platser i taget. Det innebar att av de fem entréerna där pollarna installerades var endast två avstängda åt gången.

Pollarnas läge och de djupa schakterna som krävs för installationen medförde arbeten invid befintliga träd. För att skydda trädens rotsystem valde kontoret att använda vacuumschakt vilket är en dyrare metod än traditionell schakt med grävmaskin.

Traditionella pollare är dyrare att installera men något billigare i inköp och lite enklare att underhålla. Slutresultatet blev gestaltningsmässigt bättre med pollare som försvinner ner i marken när de inte är aktiva.

Intressenthantering och kommunikation

Hösten 2022 kontaktade kontoret verksamheterna i parken och lämnade information om hur de kunde få tillträde till Kungsträdgården genom ansökan om färddispens hos tillståndsavdelningen.

Informationsskyltar har funnits på plats utanför arbetsområdet och projektet har haft en informationssida på webbplatsen "Stockholm växer" med löpande information om framdriften.

Ekonomi

För hela projektet, som i genomförandebeslutet uppskattades till 14 mnkr, har utgiften varit 16,6 mnkr.

En övergripande fördelning av projektets ekonomi redovisas i nedanstående tabell:

	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Utgifter			
Utredning och projektering	0,5	0,5	0
Byggaktörkostnader inkl. byggledning och risk	0,5	0,9	+0,4
Entreprenad	13	15,2	+2,2
Index			
Summa utgifter	14	16,6	+2,6

För entreprenadkostnaden, som i genomförandebeslutet kalkylerades till 13 mnkr, blev utgiften 15,2 mnkr.

Avvikelsen förklaras av följande:

Projektet fick frågå den tänkta lösningen med pollare som rör sig i sidled. Det innebar istället installation av traditionella höj- och sänkbara pollare med djupa schakter som följd.

För att skydda trädens rotsystem valde kontoret att använda vacuumschakt i stället för traditionell schakt med grävmaskin.

Länsstyrelsen beslutade att schakterna skulle övervakas av en arkeolog.

Projektet har med 13 mnkr finansierats med trygghetsmedel från stadens centrala medelsreserv.

Risk/Osäkerhet

Erfarenheten från tidigare projekt pekade mot att någon av de ramavtalade leverantörerna från Storbritannien sannolikt skulle vinna upphandlingen av pollare. Med detta antagande befarade kontoret något förlängda leveranstider pga. Covid-19 och Brexit, vilket också besannades.

Slut